

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Załącznik nr 20
do Zasad obiegu oraz kontroli
sprawozdań budżetowych , sprawozdań
w zakresie operacji finansowych i
sprawozdań finansowych w Urzędzie
m.st. Warszawy i jednostkach
organizacyjnych m. st. Warszawy

1. Informacje o Zespole Szkół Stenotypii i Języków Obcych,

- 1.1 Nazwa jednostki
Zespół Szkół Stenotypii i Języków Obcych,
- 1.2 Siedziba jednostki
ul. Ogrodowa 16, 00-896 Warszawa,
- 1.3 Adres jednostki
ul. Ogrodowa 16, 00-896 Warszawa,
- 1.4 Podstawowy przedmiot działalności jednostki

Zespół Szkół Stenotypii i Języków Obcych, jest jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych, publiczną szkołą, nieposiadającą osobowości prawnej, działającą w formie samorządowej jednostki budżetowej. Organem prowadzącym jest Miasto Stołeczne Warszawa.

2. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2019 r.

3. Wskazanie, że sprawozdanie zawiera dane łączne

Sprawozdania finansowe Zespołu Szkół Stenotypii i Języków Obcych są sporządzane jednostkowo przez Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy.

Sprawozdanie finansowe Szkoły wchodzi również w skład łącznego sprawozdania finansowego Dzielnicowego Biura Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy i jest sporządzane w pełnym zakresie informacji wynikającej ze sprawozdań jednostkowych. Sprawozdanie finansowe Zespołu Szkół Stenotypii i Języków Obcych zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działania placówki.

4. Przyjęte zasady (polityki) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Księgi rachunkowe Zespołu Szkół Stenotypii i Języków Obcych prowadzone są zgodnie

z przepisami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych, Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, obowiązujących Zarządzeń Prezydenta m.st. Warszawy oraz innych przepisów wewnętrznych.

Rokiem obrotowym jest okres roku budżetowego od 1 stycznia do 31 grudnia, w którego skład wchodzi poszczególny okresy sprawozdawcze.

Księgi rachunkowe prowadzone w siedzibie Dzielnicowego Biura Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy przy ul. Rogalińskiej 2. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą dziennik, księgę główną, księgi pomocnicze, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej, zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych, oraz wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

Księgi rachunkowe prowadzone są rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco. Są one trwale oznaczone nazwą jednostki, nazwą rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania. Księgi prowadzone są w języku polskim i w walucie polskiej, w złotych i groszach, są wyraźnie oznaczone co do roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty ich sporządzenia, przechowywane starannie w oznaczonej kolejności. Księgi rachunkowe prowadzone są przy zastosowaniu technik komputerowych za pomocą pakietu programów FINANSE OPTIVUM w wersji SQL firmy VULCAN Sp. z o.o.

Księgi rachunkowe otwiera się na początek każdego roku obrotowego tj. na dzień 1 stycznia, bądź w ciągu roku obrotowego na dzień rozpoczęcia działalności lub na dzień zmiany formy prawnej i zamyka się na dzień kończący rok obrotowy tj. na dzień 31 grudnia, bądź na dzień zakończenia działalności lub na dzień poprzedzający zmianę formy prawnej. Podstawą zapisu w księgach rachunkowych są zatwierdzone dowody księgowe, stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych zgodnie ze stanem faktycznym.

Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki powinno nastąpić, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego m.st. Warszawy za rok obrotowy przez Radę m.st. Warszawy, przy czym Rada m.st. Warszawy rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie finansowe m.st. Warszawy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym. Zamknięcie ksiąg polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi. Zamknięcie ksiąg za poszczególne miesiące dokonywane jest w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego księgi dotyczą.

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Stany aktywów i pasywów wykazane na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, wykazywane są w tej samej wysokości, jako bilans otwarcia na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych roku następnego.

Sprawozdania finansowe sporządza się według wzorów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13.09.2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy nr 132/2020 z dnia 5.02.2020 roku w sprawie zasad obiegu oraz kontroli sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz sprawozdań finansowych w Urzędzie m.st. Warszawy i jednostkach organizacyjnych m.st. Warszawy.

Zasady wyceny aktywów i pasywów stosowane przez jednostkę wynikają z Ustawy o rachunkowości oraz z przepisach szczególnych wydanych na podstawie Ustawy o finansach publicznych. Do wyceny aktywów i pasywów stosuje się różne rodzaje cen. Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność chyba, że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.

Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia lub według kosztów wytworzenia, a na dzień bilansowy - w cenie nabycia lub według kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczas naliczoną amortyzację oraz odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne otrzymane nieodpłatnie wycenia się na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, odniesionej w ciężar funduszu jednostki, zaś otrzymane w formie darowizny – według wartości wynikającej z umowy darowizny, a w przypadku jej braku w wartości rynkowej na dzień otrzymania według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu. Jeżeli w decyzji lub załączniku do decyzji podana jest wartość początkowa wraz z naliczonym umorzeniem dla danego składnika, wówczas w ewidencji księgowej składniki te ujmuje się w szyku rozwartym tj. w wartości początkowej i wartości dotychczasowego umorzenia.

Wartości niematerialne i prawne podlegają amortyzacji naliczanej w koszty działalności podstawowej. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się przynajmniej raz w roku pod datą 31 grudnia metodą liniową, przy zastosowaniu stawek określonych przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w następnym miesiącu po przyjęciu do użytkowania, a jej zakończenie – nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową lub przeznaczenia ich do likwidacji, nieodpłatnego przekazania, przeznaczenia do sprzedaży, stwierdzenia niedoboru lub innych zdarzeń skutkujących zaprzestaniem ujmowania ich w bilansie jednostki.

W przypadku zakupu wartości niematerialnych i prawnych o wartości jednostkowej brutto powyżej 10.000 zł, od których przysługuje prawo do odliczenia podatku

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

VAT, jego zakup ujmuje się w wartości brutto pomniejszonej o kwotę odliczonego podatku VAT i amortyzuje liniowo pomimo, że wartość tego zakupu po odliczeniu podatku VAT jest mniejsza niż 10.000 zł.

Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej wyższej niż 500 zł i niższej niż 10.000 zł i okresie używania dłuższym niż 1 rok a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami traktuje się, jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia ich do używania.

Wartości niematerialne i prawne o wartości poniżej 500 zł ujmuje się tylko w pozakiągowej ewidencji ilościowej, spisując w koszty pod datą ich zakupu.

Programy komputerowe stanowią oprogramowanie aplikacyjne (użytkowe). Oprogramowanie systemowe (operacyjne, np. Windows) stanowi integralną część sprzętu komputerowego, stąd tego typu oprogramowanie powiększa wartość początkową środka trwałego. Wszelkie aktualizacje oprogramowania (licencji) podlegają odniesieniu bezpośrednio w koszty jednostki.

Środki trwałe powyżej 10.000 zł i okresie użytkowania dłuższym niż rok są finansowane ze środków na inwestycje. W przypadku zakupu środków trwałych o wartości jednostkowej brutto powyżej 10.000 zł, od których przysługuje prawo do odliczenia podatku VAT, jego zakup ujmuje się w wartości brutto pomniejszonej o kwotę odliczonego podatku VAT i amortyzuje liniowo, pomimo, że wartość tego zakupu po odliczeniu podatku VAT jest mniejsza niż 10.000 zł. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następującym po przyjęciu środka trwałego do używania, a jej zakończenie – nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową środka trwałego.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się: pochodzące z zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości, wytworzone we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę, natomiast środki trwałe stanowiące niedobory/nadwyżki ujawnione w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej, pochodzące ze spadku lub darowizny – według wartości wynikającej z umowy o przekazaniu środka trwałego, zaś nieodpłatnie otrzymane od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego - w wysokości określonej w decyzji właściwego organu o przekazaniu środka trwałego.

Wartość początkową środków trwałych powiększa się o sumę wydatków poniesionych na ich ulepszenie, jeżeli wydatki te jednorazowo lub suma wydatków w ciągu roku budżetowego przekraczają kwotę 10.000 zł. Podwyższona wartość początkowa staje się nową podstawą ustalania odpisów amortyzacyjnych. Rozpoczęcie amortyzacji od nowej wartości następuje od miesiąca następnego po miesiącu, w którym środek trwały został ulepszony. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się od nowej wartości, wykorzystując dotychczas stosowaną metodę i stawkę amortyzacyjną, aż do momentu zrównania wartości umorzenia z nową wartością początkową. Wydatki, które poniesione zostały na przywrócenie pierwotnego stanu technicznego i użytkowego środka trwałego oraz na wymianę

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

zużytych części składowych, niezależnie od ich wysokości, są wydatkami poniesionymi na remont i nie powiększają wartości środka trwałego – odnoszone są w koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień bilansowy poszczególne pozycje środków trwałych wycenia się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczas naliczoną amortyzację oraz odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania aż do jej zakończenia, nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, nieodpłatnego przekazania, sprzedaży, stwierdzenia niedoboru środka trwałego lub innych zdarzeń skutkujących zaprzestaniem ujmowania ich w bilansie jednostki.

Odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych oraz środków trwałych w budowie tworzone są w przypadku, gdy w jednostce występują składniki majątkowe, które nie przyniosą w przyszłości w całości lub w części przewidywalnych korzyści ekonomicznych a także wówczas, gdy utrata potencjału użytkowego środka trwałego jest większa, aniżeli wynika to z dokonywanych odpisów amortyzacyjnych. Odpowiedniego odpisu aktualizującego wartość środka trwałego dokonuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub w ciężar funduszu, jeśli środek trwały odniesiony został uprzednio w fundusz np. został otrzymany w formie darowizny. Wykaz obowiązujących rocznych stawek amortyzacyjnych sporządzono w oparciu o aktualnie obowiązującą Klasyfikację Środków Trwałych stanowiącą załącznik do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Naliczenia odpisów amortyzacyjnych od poszczególnych pozycji środków trwałych dokonuje się przynajmniej na 31 grudnia w jednostkach budżetowych, jednorazowo za okres całego roku.

Na koniec każdego roku obrotowego jednostka ocenia, czy występują przesłanki świadczące o zmniejszeniu lub też całkowitym zaprzestaniu występowania trwałej utraty wartości środka trwałego rozpoznanej w poprzednich okresach. W przypadku występowania takich przesłanek, dokonuje się rekalkulacji wartości odzyskiwanej środka trwałego. Jeżeli nastąpi ustanie przyczyn, dla których dokonano odpisu, ulega on w całości lub części odwróceniu. Ustalenie, czy zachodzi potrzeba przeprowadzenia procedury ustalania odpisu aktualizującego wycenę środków trwałych spowodowanego trwałą utratą wartości, ma miejsce w każdej jednostce nie rzadziej niż raz w roku na dzień 31 grudnia. Decyzję o utworzeniu odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości podejmuje kierownik jednostki w oparciu o wniosek osoby odpowiedzialnej materialnie w jednostce za składniki majątkowe lub na podstawie wyników przeprowadzonej inwentaryzacji.

Środki trwałe w budowie wyceniane są według ogółu kosztów związanych bezpośrednio z nabyciem lub z wytworzeniem danego środka trwałego, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Koszty poniesione po przekazaniu środka trwałego do użytkowania zwiększają bieżące koszty działalności. Od wartości środków trwałych w budowie nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych. Środki trwałe w budowie przenoszone są na środki trwałe w momencie, kiedy środek trwały jest kompletny i zdalny do użytku (tj.

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

możliwe jest faktyczne korzystanie ze środka trwałego w związku z prowadzoną przez jednostkę działalnością) niezależnie od tego, czy kwestie dokumentacyjne w zakresie odbioru technicznego zostały już dopełnione chyba, że dokumentacja ta wymagana jest przepisami prawa lub innymi regulacjami, aby składnik aktywów mógł być oddany do użytkowania.

Dopuszcza się stosowanie uproszczeń polegających na zbiorczym księgowaniu jednorodnych pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w tym licencji na oprogramowanie komputerowe o cenie jednostkowej do 10.000 zł, nabytych od jednego dostawcy i przyjętych do użytkowania w tej samej dacie oraz na wystawieniu jednego dokumentu obejmującego łączną wartość przyjętych do użytkowania licencji z podaniem w treści dokumentu ilości i ceny jednostkowej. Jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania mogą być umarzane: książki i inne zbiory biblioteczne, środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych, odzież i umundurowanie, meble i dywany, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości do 10.000 zł, dla których odpisy amortyzacyjne są naliczane w 100% w momencie oddania do użytkowania.

Środki trwałe niskocenne nie podlegają ewidencji ani ilościowej ani wartościowej. np. kosze, zasłony, firany, karnisze, wykładziny, lampki biurowe, sprzęt biurowy np. dziurkacze, zszywacze, nożyczki, firany, zasłony, tablice czajniki elektryczne, lustra, tablice korkowe, drobne akcesoria komputerowe, odzież robocza, sprzęt gospodarczy do utrzymania czystości pomieszczeń i higieny np. wiadra, szczotki, miski, ręczniki, ścierki, nożyce itp. drobny sprzęt kuchenny np. materiały tłukące się, szklanki, widelce, talerze, noże, obrusy, sprzęt przeciwpożarowy np. gaśnice itp. książki - literatura fachowa (bez względu na wartość), choinki, lampy wiszące, których nie można ponumerować ze względów technicznych o wartości niższej lub równej 500 zł, ujmuje się tylko w pozaksięgowej ewidencji i umarza jednorazowo poprzez odpisanie w koszty w momencie przekazania ich do użytkowania. Kontrolę i ewidencję tych przedmiotów prowadzi bezpośrednio szkoła lub placówka oświatowa w sposób umożliwiający ustalenie miejsca ich użytkowania oraz osób za nie odpowiedzialnych.

W bilansie środki trwałe i wartości niematerialne i prawne wykazuje się w wartości netto stanowiącej różnicę ich wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia, pomniejszoną także o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Zbiory biblioteczne wycenia się w cenie ich zakupu zaś otrzymane dary i ujawnione nadwyżki wycenia się według wartości szacunkowej ustalonej komisyjnie. Rozchody wycenia się w wartości ewidencyjnej z ksiąg rachunkowych. Zbiory biblioteczne bez względu na wartość umarzane są w 100 % w miesiącu przyjęcia do używania.

Materiały zakupione na potrzeby administracyjno-gospodarcze odpisuje się w koszty w momencie ich zakupu. Stan materiałów pozostały na koniec roku oraz zapasy magazynowe (np. artykuły żywnościowe) ustalone w drodze spisu z natury wycenia się w cenach nabycia wynikających z faktur.

Zapasy obejmujące m.in. środki czystości, wycenia się w cenie nabycia, nie wyższej od ceny rynkowej bądź w inny sposób ustalonej wartości godziwej. W przypadku nieodpłatnego otrzymania powyższych pozycji, wyceny dokonuje się w

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

wartości nie wyższej od wartości rynkowej aktualnej w momencie otrzymania. Wycenę opiera się w pierwszej kolejności o wycenę sporządzoną przez niezależnego rzeczoznawcy. Jeśli wycena rzeczoznawców oceniana jest jako nieuzasadniona, wyceny dokonuje się w oparciu o dostępne ceny rynkowe identycznych lub podobnych pozycji o tym samym stopniu zużycia. Na dzień bilansowy rzeczowe składniki aktywów obrotowych wycenia się według cen nabycia (tj. w cenach ewidencyjnych), nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Wartość rozchodu i stanu końcowego zapasów wycenia się według metody FIFO - pierwsze przyszło – pierwsze wyszło, przyjmując, że rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka nabyła najwcześniej. Zapasy otrzymane nieodpłatnie w tym środki czystości wycenia się w wartości nie wyższej od wartości rynkowej aktualnej w momencie otrzymania. Nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego dokonuje się inwentaryzacji zapasów w drodze spisu z natury. W jednostkach, w których nie prowadzi się ewidencji obrotu materiałowego, zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności. Na koniec roku na podstawie spisu z natury lub protokołu sporządzonego w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji ustalana jest wartość nieużytych materiałów w cenie zakupu, którą ujmuje się na koncie, zmniejszając równocześnie koszty działalności zużycia materiałów i energii.

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość zapasów rozpatrywane jest indywidualnie. Wartość zapasu odpisuje się w 100% dla danej pozycji w przypadku jej uszkodzenia, zniszczenia, przeterminowania (w szczególności artykułów spożywczych) bądź utraty wartości użytkowej lub handlowej (spowodowanej przykładowo spadkiem cen towarów, przestarzałością) pozycji zapasów. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych dokonane w związku z utratą ich wartości oraz wynikające z wyceny według cen sprzedaży netto zamiast według cen nabycia, albo zakupu, albo kosztów wytworzenia – zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych. Oceny konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość zapasów dokonuje się nie rzadziej niż raz w roku, na dzień 31 grudnia.

Należności klasyfikuje się w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe. Jako pozycje długoterminowe ujmuje się pozycje płatne, wymagalne lub przeznaczone do zbycia lub zużycia w okresie przekraczającym 12 miesięcy licząc od dnia bilansowego. Jako pozycje krótkoterminowe ujmuje się pozycje płatne, wymagalne lub przeznaczone do zbycia lub zużycia w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy licząc od dnia bilansowego, poza kilkoma wyjątkami. Jako pozycje krótkoterminowe ujmuje się zawsze w szczególności należności z tytułu dostaw i usług, bez względu na ewentualne rozłożenie spłaty należności na raty lub odroczenie terminów ich płatności oraz pożyczki udzielone z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W jednostkach wyodrębnia się w szczególności następujące grupy należności: należności z tytułu dostaw i usług, należności od budżetów, należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń, pozostałe należności, rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych. W jednostkach występują ponadto należności finansowe, z tytułu udzielonych pożyczek mieszkaniowych z

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

ZFŚS lub Scentralizowanego Funduszu Mieszkaniowego oraz pożyczek z Międzyzakładowej Kasy Zapomogowo Pożyczkowej. Pożyczki mieszkaniowe oraz pożyczki udzielone z MPKZP kwalifikowane są do należności krótkoterminowych niezależnie od terminów ich zapadalności.

Należności na dzień powstania ujmuje się w księgach rachunkowych według wartości nominalnej. Należności wycenia się na dzień bilansowy w kwocie wymaganej do zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących wartość należności dotyczących należności wątpliwych i nieściągalnych. Rozpatrywanie konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość należności odbywa się w każdej jednostce, w której sprawozdaniu finansowym znajdują się należności.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego w odniesieniu do:

- Należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – oraz w stosunku, do których zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne lub został złożony wniosek o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu-komisarzowi w postępowaniu upadłościowym lub umieszczonej w spisie wierzytelności w postępowaniu restrukturyzacyjnym.

- Należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności.

- Należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności.

- Należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, (np. odsetki, kary, koszty sądowe) w stosunku, do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania.

- Należności nieprzeterminowanych od stron trzecich, w przypadku w którym utworzono już dla wcześniejszych odpisy aktualizujące to jest przykładowo w przypadku, gdy jednostka utworzyła w poprzednich miesiącach odpis aktualizujący wartość należności od najemcy, który zalega z płatnością za najem lokalu należnego do jednostki od kilku miesięcy. W przypadku naliczenia należność za najem lokalu za ostatni miesiąc, w związku z tym, iż w księgach występują już należności od najemcy, które trudno wyegzekwować i na które utworzono odpis aktualizujący ich wartość, jednostka dokonuje odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu najmu za ostatni miesiąc, mimo że należność ta nie jest jeszcze przeterminowana.

- Należności (przeterminowanych lub nieprzeterminowanych) o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności - dokonuje się indywidualnego odpisu aktualizującego dla należności od dłużników, których kwota zaległości jest równa lub wyższa od kwoty 500.000 zł oraz dla pozostałych należności, dokonuje się ogólnego odpisu aktualizującego, w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego na nieściągalne należności.

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Zgodnie z zasadą ostrożności w przypadku indywidualnego rozpatrywania konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość należności dokonuje się dokładnej analizy prawdopodobieństwa nieściągalności poszczególnych kwot należności. W przypadku indywidualnego rozpatrywania konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość należności, jednostka bierze pod uwagę w szczególności następujące czynniki: czas zalegania kontrahenta z zapłatą; wyniki indywidualnych monitów; przyczyny zwłoki w zapłacie należności; posiadane gwarancje i zabezpieczenia. Wartość indywidualnego odpisu aktualizującego należności określa się, jako różnicę pomiędzy wartością należności w księgach a najbardziej prawdopodobną kwotą wpływu każdej z tych należności. W przypadku odpisów aktualizujących wartość należności tworzonych indywidualnie, jednostka oddzielnie rozpatruje konieczność rozwiązania lub dowiązania odpisu aktualizującego wartość należności dla każdej należności.

Zmniejszenie odpisu aktualizującego w szczególności w wyniku ustania przyczyny utworzenia tj. równowartości całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego odnoszone jest w pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Zwiększenie odpisu aktualizującego odnoszone jest w pozostałe koszty operacyjne lub koszty finansowe. Dokonując prezentacji w rachunku zysków i strat, powstałe przychody i koszty wynikające z powyższych księgowania nie podlegają kompensacie, tj. przyrost wartości odpisu aktualizującego wartość należności od danego kontrahenta prezentowany jest w rachunku zysków i strat w pozostałych kosztach operacyjnych lub kosztach finansowych, brak zmiany wartości odpisu aktualizującego należności od danego kontrahenta skutkuje brakiem wpływu na rachunek zysków i strat, zmniejszenie wartości odpisu aktualizującego wartość należności od danego kontrahenta prezentowane jest w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych lub przychodach finansowych.

W podmiotach poza indywidualnymi odpisami aktualizującymi wartość należności, tworzy się odpis ogólny aktualizujący wartość należności, na podstawie raportu wiekowania należności, która polega na ich grupowaniu pod względem przeterminowania oraz ustalenia stopnia ich nieściągalności. Mnożąc procent wskaźnika ich nieściągalności z kwotą należności pozostałych do zapłaty oszacuje się kwotę odpisu.

Przy tworzeniu odpisu ogólnego nie uwzględnia się już należności objętych odpisem indywidualnym i postępuje się według następujących zasad. Należności przeterminowane do 180 dni włącznie – nie są objęte odpisem. Należności przeterminowane od 181 dni do 365 dni włącznie – objęte są odpisem aktualizującym w wysokości 50% wartości tych należności. Należności przeterminowane powyżej 365 dni – objęte są odpisem aktualizującym w wysokości 100% wartości tych należności. Odpis aktualizujący od odsetek zwłokę tworzy się w 100% wartości w stosunku do odsetek naliczonych od należności objętych indywidualnym i ogólnym odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość należności, w tym należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych, zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych (dla należności głównej, niezaliczonej do aktywów finansowych) lub w ciężar kosztów finansowych (dla należności zakwalifikowanych do aktywów finansowych oraz odsetek naliczonych

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

od należności niezależnie od ich rodzaju) – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji, z poniższymi wyjątkami. Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących rozchodów budżetu zalicza się do wyników na pozostałych operacjach niekasowych. Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają fundusze. W przypadku ogólnego odpisu aktualizującego wartość należności, tj. po ustaleniu nowej aktualizacji, w ewidencji księgowej następuje odwrócenie (rozwiązanie) całej wartości odpisu ogólnego zaksięgowanego na 31 grudnia poprzedniego roku w pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe i zaksięgowanie wartości odpisu ogólnego w wysokości skalkulowanej na 31 grudnia roku, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe w pozostałe koszty operacyjne lub koszty finansowe. Dokonując prezentacji w rachunku zysków i strat prezentuje się różnicę pomiędzy ogólną wartością na dzień ustalenia nowej aktualizacji a wartością uprzednio zaksięgowanego odpisu aktualizującego należności tj.: przyrost odpisu aktualizującego należności prezentowany jest w rachunku zysków i strat w pozostałe koszty operacyjne lub koszty finansowe. Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności prezentowany jest w rachunku zysków i strat w pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe. Utrata wartości należności, stwierdzona najpóźniej w toku corocznej inwentaryzacji, wywołuje konieczność utworzenia odpisu aktualizującego wartość w przypadku należności nieściągalnych bądź spisania ich wartości w przypadku należności przedawnionych i umorzonych. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość należności i podlega zaliczeniu do pozostałych przychodów operacyjnych lub do przychodów finansowych.

Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności, dla których zgodnie z polityką jednostki w normalnych warunkach taki odpis byłby tworzony, w przypadku, gdy należności te zostały zapłacone do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Należności przedawnione, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartości lub dokonano ich w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych. Odpisów aktualizujących dokonuje się w stosunku do należności wątpliwych i nieściągalnych. Naliczenia odpisów aktualizujących wartość należności dokonuje się nie później niż na dzień bilansowy. Weryfikacji ustania przyczyn, w wyniku których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego, dokonuje się przynajmniej na dzień 31 grudnia.

Odsetki od należności nalicza się i ujmuje, jako przychody finansowe. Odsetki ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich naliczenia w wartości przypadającej za okres, za który są naliczane. Naliczenia odsetek, dokonuje się przynajmniej na koniec każdego kwartału. W szczególności odsetki od należności ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. W przypadku należności, w stosunku do których udzielono ulgi w ich spłacie lub odroczone termin płatności, odsetki naliczane są przez jednostkę do

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

dnia złożenia wniosku przez dłużnika. Odsetki naliczane są również od należności płaconych po terminie. Odsetki za zwłokę w zapłacie należności ujmowane są w księgach w wartości naliczenia w wysokości wynikającej z umowy lub w przypadku ich braku w wysokości obowiązujących stawek odsetek ustawowych i w momencie naliczenia w wysokości proporcjonalnej do czasu zwłoki.

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Inne środki pieniężne są to łatwe do spieniężenia ekwiwalenty środków pieniężnych o nieznacznym ryzyku utraty wartości, płatne w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia bilansowego. Zalicza się do nich w szczególności: środki pieniężne w drodze (na dzień bilansowy), między kasą a rachunkami bankowymi lub między różnymi rachunkami bankowymi jednostek, sumy obce przechowywane w kasie lub na rachunkach bankowych w tym m.in. otrzymane wadła i kaucje.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych, na dzień ich przeprowadzenia – o ile odrębne przepisy dotyczące środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i innych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz środków niepodlegających zwrotowi, pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie stanowią inaczej – odpowiednio po kursie: faktycznie zastosowanym w dniu dokonania operacji, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań, lub średnim, ogłoszonym dla danej waluty przez NBP, z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa wyżej, a także w przypadku pozostałych operacji. Faktury wyrażone w walutach obcych potwierdzające dokonanie przedpłaty na poczet rezerwacji np. hotelu, opłaty konferencyjnej ujmowane są w kosztach po kursie z dnia dokonania przedpłaty.

Różnice kursowe dotyczące aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, a w uzasadnionych przypadkach – do ceny nabycia towarów, a także ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie lub wartości niematerialnych i prawnych (uwzględnianie różnic kursowych w wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych).

Fundusz jednostki stanowi równowartość aktywów trwałych i obrotowych. Na zwiększenie funduszu jednostki wpływają w szczególności: dodatnie wyniki finansowe roku obrotowego (zyski bilansowe) wykazane przez jednostki w ich sprawozdaniach finansowych za rok obrotowy; przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego (miesięcznego), zrealizowanych wydatków budżetowych; w tym zrealizowanych wydatków środków europejskich i zrealizowanych wydatków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi; przeksięgowanie zrealizowanych w danym roku wydatków ze środków niewygasających, które dotyczą roku ubiegłego; wartość otrzymanych nieodpłatnie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji (środków trwałych w budowie); zwiększenie dotychczasowej wartości brutto środków

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

trwałych; wartość środków, które wpłynęły do jednostki celem finansowania inwestycji; różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych; wartość aktywów przejętych od zlikwidowanych, połączonych lub przekształconych jednostek; wartość aktywów otrzymanych w ramach centralnego zaopatrzenia; równowartość inwestycji jednostek budżetowych prowadzących działalność oświatową sfinansowanych: z własnych środków lub z utworzonych ze środków własnych w roku poprzednim rezerw na przyszłe wydatki inwestycyjne; oraz inne zwiększenia. Na zmniejszenie funduszu jednostki wpływają w szczególności: ujemne wyniki roku obrotowego (straty bilansowe) wykazane przez jednostki w ich sprawozdaniach finansowych za rok obrotowy; przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego (miesięcznego), zrealizowanych dochodów budżetowych; przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego, dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje; różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych; wartość sprzedanych, nieodpłatnie przekazanych oraz wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie; wartość pasywów przejętych od zlikwidowanych jednostek; wartość aktywów przekazanych w ramach centralnego zaopatrzenia; inne zmniejszenia: w tym wartość nieumorzona zlikwidowanych środków trwałych; wartość nakładów na nabycie lub wytworzenie środków trwałych w budowie, w przypadku, których podjęto decyzję o fizycznej likwidacji (fizyczne unicestwienie, następujące w wyniku wyburzenia czy rozbiórki).

Fundusze specjalne wykazywane są w pasywach bilansu i zalicza się do nich przede wszystkim Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz inne fundusze tworzone na podstawie odrębnych przepisów, niezaliczone do funduszu jednostki. Fundusze specjalne wycenia się na dzień bilansowy w wartości nominalnej wynikającej z ksiąg, po przeprowadzeniu weryfikacji zapisów. Wartości poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i kosztów, ustala się oddzielnie i nie można ich ze sobą kompensować.

Zobowiązania na dzień powstania ujmuje się w księgach rachunkowych według wartości nominalnej. Wyceny zobowiązań dokonuje się przynajmniej na dzień 31 grudnia.

W pozycji sumy obce wykazywane są przede wszystkim zobowiązania z tytułu kaucji depozytów pieniężnych przyjmowanych na wyodrębnione rachunki pieniężne w bankach, będące gwarancją należytego wykonania usługi. Pozycje sum obcych z tytułu kaucji gwarancyjnych przyjmowane są przez jednostkę przede wszystkim w celu zabezpieczenia interesów finansowych jednostki wynikających z podpisanych umów inwestycyjnych oraz umów o dostawę usług. Są to środki o ograniczonej możliwości dysponowania, przeznaczone na przekazanie stronom trzecim. Sumy obce wykazywane są na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty. Dopuszczalne jest dokonywanie spisywania zobowiązań, to jest zaprzestanie dalszego ujmowania zobowiązania w księgach rachunkowych, w przypadku przedawnienia (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zawartymi m.in. w ustawie Ordynacja podatkowa, ustawie Kodeks cywilny) lub umorzenia zobowiązania. Jednostka dokonuje przeglądu i spisuje zobowiązania umorzone i przedawnione przynajmniej na każdy dzień bilansowy. Odpisane, przedawnione i

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

umorzone zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty i odnosi w przychody finansowe (w przypadku zobowiązań o charakterze finansowym) lub pozostałe przychody operacyjne (w przypadku pozostałych zobowiązań).

Odsetki od zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Odsetki od zobowiązań nalicza się i ujmuje, jako koszty finansowe. Odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań ujmowane są w księgach w wartości naliczenia w wysokości wynikającej z noty obciążeniowej otrzymanej od wierzyciela, a w przypadku braku wpływu takiej noty – w wysokości wynikającej z umowy lub w przypadku braku stopy procentowej określonej umową – w wysokości obowiązujących stawek odsetek ustawowych w momencie naliczenia w wysokości proporcjonalnej do czasu zwłoki.

W przypadku, gdy na dzień bilansowy w księgach występują należności i zobowiązania wobec i od tego samego kontrahenta, jednostki ujmuje te wartości w bilansie, co do zasady rozłącznie (w szyku rozwartym). Wartości te można jednakże ze sobą skompensować i wykazać w bilansie w kwocie netto (tj. w wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy należnościami i zobowiązaniami) wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka: posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot (np. na możliwość taką wskazuje treść umowy); oraz zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie rozliczyć należność i wykonać zobowiązanie. Tytuł prawny do dokonania kompensaty występuje wówczas, gdy przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenia dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie.

Rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych, skutków toczącego się postępowania sądowego; przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podmiot jest zobowiązany do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań.

Rezerwy w jednostkach tworzy się w szczególności w odniesieniu do: rezerw na sprawy sądowe, rezerw na odszkodowania, rezerw z tytułu kar umownych, rezerw na planowane inwestycje.

Rezerwy na sprawy sądowe tworzy się m.in. na sprawy sądowe: z tytułu roszczeń pracowniczych o rozwiązanie umowy, o zapłatę za wykonanie usługi, z tytułu wypadku i uszczerbku na zdrowiu, zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości itd. Rezerwy na sprawy sądowe tworzy się w przypadku postępowań sądowych przeciwko jednostce, których prawdopodobieństwo wyroku niekorzystnego dla jednostki jest większe niż

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

prawdopodobieństwo wyroku korzystnego. Jako podstawę oceny prawdopodobieństwa wyroku niekorzystnego dla podmiotu przyjmuje się przebieg postępowania sądowego i opinie prawników. Rezerwy tworzy się na sprawy sądowe, w których prawnicy określają rokowania, co do wyniku sprawy w wartościach oszacowanych: jako bardzo prawdopodobne – w 100% wartości sporu; jako prawdopodobne – w 50% wartości sporu.

W szczególności rezerwy na sprawy sądowe wycenia się według wartości księgowej i odnosi w ciężar funduszu jednostki.

Rezerwy na odszkodowania w jednostkach obsługiwanych tworzy się m.in. na: odszkodowania za naruszenie dóbr osobistych, odszkodowania z tytułu roszczeń pracowniczych z tytułu rozwiązania umowy, odszkodowania z tytułu wypadku (szkoda komunikacyjna, osobowa), odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu. Rezerwy na odszkodowania tworzy się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Wartość ta stanowić ma szacunek, a nie dokładnie wyliczoną kwotę – trudności w dokładnym ustaleniu kwoty nie zwalnia jednostki z utworzenia rezerwy. Przy ustalaniu wartości tworzonych rezerw należy uwzględnić dodatkowo koszty sądowe i odsetki (naliczane od momentu, od którego powstaje roszczenie o odsetki), jakie jednostka może być zobowiązany zapłacić.

Rezerwy z tytułu kar umownych tworzone są na kary z tytułu umownych zapisów z kontrahentami, jeśli istnieje obecny obowiązek zapłaty kary umownej; prawdopodobny jest wpływ środków w postaci zapłaty kary (nałożenie kary jest bardziej prawdopodobne niż brak jej nałożenia) lub możliwy jest wiarygodny szacunek przyszłej kwoty zobowiązania na podstawie postanowień umowy. Rezerwę tworzy się w wysokości najbardziej prawdopodobnego szacunku kary. Przy ustalaniu wartości tworzonych rezerw należy uwzględnić dodatkowo odsetki (naliczane od momentu, od którego powstaje roszczenie o odsetki), jakie jednostka może być zobowiązana zapłacić. Rezerwy drugostronnie ujmuje się w ciężar funduszu jednostki lub w ciężar kosztów bieżącego okresu, w zależności od rodzaju tworzonej rezerwy. Rezerwy na zobowiązania wycenia się nie rzadziej niż na 31 grudnia w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Wykorzystanie rezerwy następuje w związku z powstaniem zobowiązania, na które była utworzona. Rezerwa może być wykorzystana wyłącznie zgodnie z celem, na jaki była pierwotnie utworzona. Zamiana rezerwy w zobowiązanie, wobec przekształcenia się przewidywanego ryzyka wykonania przez podmiot świadczeń, wynikających z ciążących na nim obowiązków w pewność, powoduje zmniejszenie rezerwy i zwiększenie zobowiązań. Rozwiązanie części lub całości niewykorzystanej rezerwy w przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego jej tworzenie, na dzień, na który okazała się zbędna, polega na zmniejszeniu stanu rezerwy oraz zwiększeniu funduszu jednostki, pozostałych przychodów operacyjnych – jeżeli rezerwa dotyczy pośrednio działalności operacyjnej lub zdarzeń losowych; przychodów finansowych – jeżeli rezerwa dotyczy operacji finansowych. Przyrost wartości rezerwy dotyczącej danej pozycji odnoszony jest w koszty. Brak zmiany wartości rezerwy skutkuje brakiem wpływu na rachunek zysków i strat. Zmniejszenie wartości rezerwy dotyczącej danej pozycji odnoszone jest w przychody. Powstałe przychody i koszty wynikające z powyższych księgowania nie podlegają kompensacie w rachunku zysków i strat.

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Zobowiązanie warunkowe jest możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki. Zobowiązania warunkowe ujmuje się w księgach rachunkowych, jeśli powstaje obowiązek wypełnienia świadczeń, wynikający ze zdarzeń przeszłych, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania, jak długo mają charakter warunkowych, nie są ujmowane w bilansie oraz w rachunku zysków i strat, ujmowane są natomiast w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Zobowiązania warunkowe w obsługiwanych jednostkach ujmowane są w szczególności z toczących się postępowań sądowych, w których podmiot występuje, jako pozwany, z podziałem na poszczególne tytuły. Przynajmniej raz na rok, na dzień 31 grudnia, podmioty dokonują oceny (weryfikacji) zaewidencjonowanych pozabilansowo zobowiązań warunkowych w celu ich urealnienia, z uwagi na ewentualne zmiany okoliczności towarzyszących podejmowaniu decyzji o ujawnieniu (ujęciu w księgach) zobowiązania warunkowego, w celu ustalenia, czy wypływ środków stał się prawdopodobny. Jeśli stanie się prawdopodobne, że wypływ środków będzie konieczny w związku z pozycją potraktowaną, jako zobowiązanie warunkowe, to tworzy się rezerwę, wykazując ją w księgach i sprawozdaniu finansowym tego okresu, w którym nastąpiła zmiana prawdopodobieństwa.

Rozliczenia międzyokresowe czynne, tworzone są jeśli stanowią one istotną wartość w jednostce. Dopuszcza się w jednostkach brak konieczności ujmowania kosztów poniesionych w danym roku obrotowym obejmujących więcej niż jeden okres sprawozdawczy, jako rozliczeń międzyokresowych czynnych na dzień kończący okres sprawozdawczy, co oznacza, że jednostka może odnieść całość pozycji jednorazowo w koszty (w szczególności w miesiącu wpływu faktury obejmującej różne okresy sprawozdawcze). Na dzień 31 grudnia należy ująć w sprawozdaniu finansowym rozliczenia międzyokresowe czynne, jeżeli łączna wartość wszystkich pozycji mających podlegać rozliczeniu w czasie jest większa niż 0,5% sumy wartości rozliczeń międzyokresowych czynnych za rok poprzedni. W rozliczeniach międzyokresowych czynnych na dzień bilansowy ujmuje się koszty danego roku proporcjonalnie do faktycznej ilości dni przypadających na dany rok budżetowy. Jednostki dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych tzn. obejmują więcej niż jeden rok obrotowy.

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów obejmują poniesione koszty przyszłych okresów sprawozdawczych, w szczególności takie jak: pozostałe do rozliczenia koszty mediów, koszty ubezpieczeń; koszty prenumerat, licencji koszty innych, niewymienionych wyżej usług, które będą wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń, prostą proporcją dla okresu lub świadczenia pozostałego do rozliczenia.

Rozliczenia międzyokresowe biernie to rezerwy na koszty przyszłych okresów. ujmowane, jeśli stanowią one istotną wartość w placówce. Dopuszcza się w ciągu roku brak konieczności ujmowania kosztów poniesionych lub przychodów uzyskanych w danym roku obrotowym obejmujących więcej niż jeden okres

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

sprawozdawczy, jako biernych rozliczeń międzyokresowych na dzień kończący okres sprawozdawczy, co oznacza, że jednostka może wówczas odnieść całość pozycji jednorazowo w zależności od rodzaju pozycji, w koszty lub przychody w szczególności w miesiącu wpływu faktury za daną pozycję obejmującą różne okresy sprawozdawcze.

Na potrzeby sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego, za przychody z działalności podstawowej uważa się przychody uzyskiwane z tytułu działalności uznanej za działalność statutową m.st. Warszawy. Przydział do właściwej grupy przychodów, tj. bezpośrednio lub pośrednio związanych ze statutową działalnością m.st. Warszawy, odbywa się zarówno poprzez dokonywanie w podmiocie ewidencji księgowej na kontach przychodowych, jak i na poziomie sporządzania przez poszczególne podmioty sprawozdań jednostkowych z załącznikami, niezbędnych do sporządzenia łącznego sprawozdania. W szczególności, na potrzeby sporządzenia sprawozdania łącznego, przychody z tytułu najmu i dzierżawy księgowane są i prezentowane są w sprawozdaniach finansowych podmiotów, jako przychody z podstawowej działalności. Ujęcie przychodu księgowego z podstawowej działalności jest niezależne od wpływu środków pieniężnych do podmiotu. Otrzymanie zaliczki lub całkowitej zapłaty przez podmiot nie stanowią przychodów z podstawowej działalności w ujęciu księgowym, chyba, że towarzyszy im zaistnienie zdarzenia powodującego powstanie przychodu z księgowego punktu widzenia. Winny one być ujmowane w bilansie po stronie pasywów, jako przychody przyszłych okresów do momentu uzasadniającego ujęcie tych kwot, jako przychodu w rachunku zysków i strat. Brak konieczności rozliczania przychodów w czasie jest dopuszczalny pod warunkiem, iż wartościowo nie przekraczają one określonego progu istotności lub jeśli ich rozliczenie nastąpi w ciągu jednego okresu sprawozdawczego.

Do przychodów ze sprzedaży produktów przez jednostki zaliczyć należy między innymi: przychody z najmu i dzierżawy mienia, sprzedaż usług.

Przychody z tytułu dochodów budżetowych ujmowane są w momencie naliczenia za dany rok obrotowy, w kwocie naliczenia wynikającej z przepisów prawnych, w tym obowiązujących ustaw i uchwał lub decyzji. Jako przychód w rachunku zysków i strat ujmuje się jedynie wartość przychodów przypadających na okres sprawozdawczy, za który sprawozdanie finansowe jest sporządzane.

Koszty działalności operacyjnej ujmowane są przez jednostkę w zespole 4 kont w układzie rodzajowym w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków. W sprawozdaniu finansowym ujmuje się w szczególności następujące grupy kosztów: amortyzacja, zużycie materiałów i energii, usługi obce, podatki i opłaty, wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników, oraz pozostałe koszty rodzajowe. Ujęcie kosztu księgowego z wyżej wymienionych tytułów jest niezależne od wpływu środków pieniężnych z podmiotu – zapłata zaliczki lub całkowita zapłata przez podmiot nie stanowi kosztów działalności podstawowej w ujęciu księgowym, chyba że towarzyszy im zaistnienie zdarzenia powodującego powstanie kosztu z księgowego punktu widzenia. Koszty ujmuje się w okresie sprawozdawczym, którego dotyczą, z wyjątkiem przyjętego progu istotności w odniesieniu do ujmowania w sprawozdaniu rozliczeń międzyokresowych czynnych i biernych. Koszty mediów oraz koszty wynikające z

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

faktur dotyczące usług takich jak: usługi telekomunikacyjne, telefonii komórkowej, dostaw energii elektrycznej i ciepłej, dostaw wody i odprowadzania ścieków, które zawierają obciążenia dotyczące dwóch okresów rozliczeniowych (tj. np. abonament za miesiąc bieżący, rozliczenie wykorzystania usług za miesiąc poprzedni) są przypisane w całości do kosztów jednego miesiąca (w ciągu roku). Zgodnie z zasadą istotności zdarzenia te nie mają istotnego wpływu na sporządzenie sprawozdania finansowego, ponieważ księgowane są w ten sam sposób we wszystkich miesiącach roku. W przypadku sprawozdań rocznych należy ująć w księgach rachunkowych roku obrotowego wszystkie zobowiązania dotyczące danego roku obrotowego.

Ujęcie przychodu księgowego z tytułu pozostałych przychodów operacyjnych jest niezależne od wpływu środków pieniężnych do podmiotu. Otrzymanie zaliczki lub całkowitej zapłaty przez podmiot nie stanowią pozostałych przychodów operacyjnych w ujęciu księgowym, chyba, że towarzyszy im zaistnienie zdarzenia powodującego powstanie przychodu z księgowego punktu widzenia. Winny być one ujmowane w bilansie po stronie pasywów, jako przychody przyszłych okresów do momentu uzasadniającego ujęcie tych kwot, jako przychodu w rachunku zysków i strat. Przychody z tytułu sprzedaży składników majątkowych ujmuje się w wysokości ustalonej w umowie sprzedaży, w momencie przekazania znaczącej części korzyści

i ryzyka dotyczącego danego składnika majątkowego (np. może to nastąpić w momencie fizycznego przekazania danego składnika).

Do pozycji stanowiącej pozostałe przychody operacyjne zalicza się w szczególności: odpisane, przedawnione lub umorzone zobowiązania; wartość rozwiązanych rezerw na zobowiązania; zmniejszenie uprzednio utworzonych odpisów aktualizujących należności; wpływy z rozliczeń lat ubiegłych (m.in. zwroty wydatków lat ubiegłych, zwroty dotacji z lat ubiegłych); nieodpłatnie otrzymane rzeczowe aktywa obrotowe; wynagrodzenie dla płatnika za terminową zapłatę; przychody z tytułu kar, w tym kar umownych z tytułu dostaw i usług ujmowane w momencie ich naliczenia, w wysokości wymaganej zapłaty, przychody z tytułu zwrotu kosztów upomnienia; przychody ze sprzedaży złomu, materiałów z odzysku, makulatury; przychody z tytułu wadium i kaucji przepadających; przychody z tytułu odszkodowań (księgowane już w momencie uzyskania informacji o przyznanej odszkodowaniu, a nie dopiero w momencie wpływu środków z ich tytułu, w kwocie wymaganej zapłaty, pod warunkiem, że są niewątpliwe); zasądzone zwroty kosztów sądowych, egzekucyjnych, komorniczych lub zastępstwa procesowego; przychody z tytułu refaktur (z wyjątkiem ujmowanych w przychodach z podstawowej działalności refaktur za zużycie mediów w ramach umowy najmu); nadwyżki inwentaryzacyjne; przychody z tytułu zaokrąglenia podatków; zwrot kosztów z tytułu przekroczenia limitu rozmów telefonicznych przez pracowników; sprzedaż materiałów przetargowych; przychody z tytułu obciążenia byłych najemców kosztami remontowymi lokali; umorzenie zobowiązań pomiędzy jednostkami budżetowymi, odwołanie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych w budowie wynikającej z tytułu uprzedniego zaniechania lub wstrzymania jego budowy, bez zamiaru wznowienia realizacji, w wyniku późniejszego podjęcia decyzji o kontynuowaniu budowy środka trwałego; przychody powstające wskutek zdarzeń trudnych do

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, w szczególności przyznane lub otrzymane odszkodowania dotyczące zdarzeń losowych. W ramach pozostałych przychodów operacyjnych ujmuje się przychody ze sprzedaży towarów i materiałów, nieobjętych statutową działalnością m.st. Warszawy w tym m.in. kserowanie i udostępnianie kopii dokumentów.

Pozostałe koszty operacyjne doprowadzają do zmniejszenia funduszu jednostki. Do pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności koszty inwestycji finansowanych z dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku, naliczone kary i grzywny; odpisy aktualizujące wartość należności, w tym należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych; niedobory inwentaryzacyjne; koszty likwidacji zapasów; odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych w budowie wynikającej w szczególności na skutek zaniechania lub wstrzymania jego budowy, bez zamiaru wznowienia realizacji; koszty postępowania sądowego, egzekucyjnego lub komorniczego; wypłacone lub nakazane do zapłaty odszkodowania; koszty utworzonych rezerw na sprawy sporne; nieodpłatnie przekazane rzeczowe aktywa obrotowe; koszty z tytułu zaokrąglenia podatków; korekty błędnych naliczeń odpłatności; niedobory uznane za niezawinione. Ujęcie kosztu księgowego z wyżej wymienionych tytułów jest niezależne od wpływu środków pieniężnych z podmiotu – zapłata zaliczki lub całkowita zapłata przez podmiot nie stanowi pozostałych kosztów operacyjnych w ujęciu księgowym chyba, że towarzyszy im zaistnienie zdarzenia powodującego powstanie kosztu z księgowego punktu widzenia.

Przychody finansowe są to przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności odsetki. Odsetki od należności podatkowych i publicznoprawnych, pomimo księgowania na koncie przychodów budżetowych, prezentowane są w sprawozdaniu w rachunku zysków i strat, jako przychody finansowe. Ujęcie przychodu księgowego z wyżej wymienionych tytułów jest niezależne od wpływu środków pieniężnych do jednostki. Otrzymanie zaliczki lub całkowitej zapłaty przez podmiot nie stanowią przychodów finansowych w ujęciu księgowym, chyba, że towarzyszy im zaistnienie zdarzenia powodującego powstanie przychodu z księgowego punktu widzenia.

Przychody finansowe rozpoznawane są w momencie dokonania sprzedaży. Moment wpływu środków pieniężnych ze sprzedaży nie determinuje momentu ujęcia przychodów finansowych. Przychody finansowe z tytułu odsetek ujmowane są w momencie ich naliczenia w wartości przypadającej na okres, za który są naliczane. Naliczenia odsetek dokonuje się przynajmniej na koniec każdego kwartału. W szczególności odsetki od należności ujmuje się w księgach rachunkowych

w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. W przypadku należności, w stosunku, do których udzielono ulgi w ich spłacie lub odroczone termin płatności, odsetki naliczane są przez jednostkę do dnia złożenia wniosku przez dłużnika. Odsetki naliczane są również od należności płaconych po terminie. Odsetki za zwłokę w zapłacie należności ujmowane są w księgach w wartości

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

naliczenia w wysokości wynikającej z umowy lub w przypadku ich braku w wysokości obowiązujących stawek odsetek ustawowych i w momencie naliczenia w wysokości proporcjonalnej do czasu zwłoki. W przypadku przeprowadzania inwentaryzacji drogą potwierdzenia salda należności, odsetki za zwłokę nalicza się również na dzień przeprowadzenia inwentaryzacji. Odsetki od depozytów, lokat, środków na rachunku bankowym itp. ujmowane są pod datą wyciągu bankowego.

Koszty finansowe z tytułu odsetek ujmowane są w momencie ich naliczenia w wartości przypadającej na okres, za który są naliczane. Naliczenia odsetek dokonuje się przynajmniej na dzień 31 grudnia. Wyjątkiem od powyższej reguły są: odsetki od zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, które ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań ujmowane są w księgach w wartości naliczenia w wysokości wynikającej z noty obciążeniowej otrzymanej od wierzyciela, a w przypadku braku wpływu takiej noty – w wysokości obowiązujących stawek odsetek ustawowych w momencie naliczenia w wysokości proporcjonalnej do czasu zwłoki.

Podmioty będące czynnymi podatnikami podatku VAT korzystają z prawa do odliczenia podatku naliczonego w oparciu o współczynnik struktury sprzedaży oraz pre-współczynnik na podstawie przepisów ustawy o podatku od towarów i usług. Odliczenie to, stosownie do treści obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa podatkowego, dokonywane jest dwuetapowo, tj.: przez okres od stycznia do grudnia danego roku podatkowego na podstawie zaliczkowego współczynnika struktury sprzedaży wyliczonego na bazie danych dotyczących roku poprzedniego oraz pre-współczynnika wyliczonego na bazie danych z przed dwóch lat. Po zakończeniu danego roku podatkowego na podstawie rzeczywistego współczynnika struktury sprzedaży i pre-współczynnika wyliczonego zgodnie z postanowieniami ustawy o podatku od towarów i usług. Wyliczona różnica pomiędzy współczynnikiem struktury sprzedaży oraz pre-współczynnikiem ujmowana jest: w pozostałe koszty operacyjne – jeżeli zaliczkowy współczynnik struktury sprzedaży i pre-współczynnik jest wyższy niż rzeczywisty; w pozostałe przychody operacyjne – jeżeli zaliczkowy współczynnik struktury sprzedaży i pre-współczynnik jest niższy niż rzeczywisty.

Nadwyżki/niedobory inwentaryzacyjne składników majątkowych w tym ustalone różnice między stanem wykazany w księgach rachunkowych, a ich stanem rzeczywistym należy rozliczyć w księgach tego roku obrotowego, na który przypadł termin inwentaryzacji oraz ująć je w pozostałych przychodach/kosztach operacyjnych lub obciążyć osobę materialnie odpowiedzialną na podstawie decyzji kierownika jednostki, zgodnie z wnioskiem komisji inwentaryzacyjnej.

Otrzymane darowizny w postaci rzeczowych składników aktywów obrotowych wycenia się według wartości wynikających z umowy darowizny, a w przypadku jej braku wycenia się w kwocie nie wyższej od ich cen rynkowych w momencie otrzymania. Otrzymane odszkodowania, grzywny i kary wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty pod warunkiem, że są niewątpliwe.

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Dodatkowo dla wybranych pozycji w sprawozdaniu finansowym są stosowane uproszczenia ewidencji następujących zdarzeń:

Refundacje do wysokości kwot ujętych w odrębnych przepisach wprowadzonych zarządzeniem kierownika jednostki m.in. za okulary korekcyjne oraz opłaty za studia mogą być dokonywane na podstawie dokumentów finansowych (rachunków lub faktur) wystawionych bezpośrednio na dane pracownika.

Dopuszcza się zbiorcze księgowanie operacji gospodarczych jednorodnych przeprowadzonych w ciągu dnia, dotyczące m.in. przelewów na rachunki osobiste wynagrodzeń pracowników, wypłat dla zleceniobiorców i stypendystów, świadczeń z ZFŚS oraz funduszu zdrowotnego, innych wypłat dla osób fizycznych realizowanych z rachunków płacowych a także potrąceń od wynagrodzeń i innych świadczeń.

W przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych dopuszcza się za uprzednią zgodą kierownika jednostki udokumentowanie operacji gospodarczej za pomocą księgowych dowodów zastępczych, sporządzonych przez osoby dokonujące tej operacji, w szczególności: opłat abonamentu RTV, zakupu znaków sądowych lub skarbowych, pokwitowania za parking, pokwitowania za listy polecone, polecenia zapłaty kosztów sądowych lub komorniczych itp.

Bez względu na fakt, czy w umowie na naprawę, konserwację lub remont nie zostały wyszczególnione odrębnie koszty materiałów i robocizny, czy też zostały one wyszczególnione, faktury za ten remont również te, w których wymieniono materiały potrzebne do naprawy lub remontu, jak też wartość robocizny mogą w całości obciążać koszty usług remontowych.

Rozliczenia zaliczek są księgowane na koncie Pozostałe rozrachunki z pracownikami z pominięciem konta Rozrachunki z dostawcami dotyczącymi kontrahentów wystawiających faktury.

Nie obejmuje się gospodarką magazynową zakupionych na bieżąco w ilościach dostosowanych do potrzeb i wydanych bezpośrednio do zużycia m.in. materiałów biurowych, środków czystości, paliwa i drobnych materiałów przeznaczonych do napraw sprzętu – materiały te są odnoszone w koszty bezpośrednio po zakupie. Nie podlegają one inwentaryzacji ze względu na zasadę istotności oraz niska wartość bilansową. Wydatki na nabycie tych materiałów odnosi się w koszty na konto Zużycie materiałów i energii w momencie ich nabycia. Materiały te podlegają ewidencji pozaksięgowej a sposób jej prowadzenia pozwala na rozliczenie tych materiałów.

W przypadku wypłat zaliczek na delegacje zagraniczne dla pracowników rozliczenie kosztów podróży służbowej jest dokonywane w walucie otrzymanej zaliczki, w walucie wymienialnej albo w walucie polskiej, wg średniego kursu z dnia jej wypłacenia. Przeliczanie waluty obcej na złote polskie następuje po kursie z dnia zakupu waluty, na podstawie dowodu zakupu waluty lub według kursu z dnia jej wypłacenia. W przypadku, gdy koszty delegacji przekraczają wartość pobranej zaliczki różnica wartości jest wypłacana w walucie polskiej wycenionej w równowartości wynikającej z przeliczenia na polskie złote po kursie sprzedaży

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

---

danej waluty z dnia udzielenia pierwotnej zaliczki dla pracownika. Kurs sprzedaży ustala się w banku obsługującym Miasto.

Wyjazdy służbowe, szkoleniowe i edukacyjne realizowane w ramach projektów unijnych mogą być rozliczane i udokumentowane zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej lub w formie kwoty ryczałtowej określonej w umowie finansowej projektu i załącznikach do tej umowy. Poniesione wydatki i koszty na planowane zadania w projekcie nie mogą przekroczyć środków w ramach określonej stawki ryczałtowej.

W celu ustalenia nadwyżki lub niedoboru budżetu, operacje gospodarcze dotyczące dochodów i wydatków budżetowych ujmowane są w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wpływów i wydatków dokonanych na rachunkach bankowych i w kasie.

W sprawozdaniu finansowym, w tym w sprawozdaniu finansowym sporządzanym za okres krótszy niż rok, w rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie osiągnięte, przypadające na rzecz jednostki przychody i obciążające go koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego okresu, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Wykaz składników majątkowych prowadzony jest techniką komputerową z zastosowaniem programu komputerowego OPTIEST - SYSTEM EWIDENCJI MAJĄTKU firmy OPTIDATA Sp. z o.o. i kartotek środków trwałych a także ksiąg inwentarzowych i zeszytów pozaksięgowych prowadzonych w szkołach i placówkach oświatowych. W jednostkach organizacyjnych występują następujące formy przeprowadzenia inwentaryzacji: spis z natury, uzgodnienie z bankiem i kontrahentami należności oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów drogą pisemnego potwierdzenia zgodności ich stanu wykazanego w księgach oraz wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych rozbieżności, porównanie danych w księgach rachunkowych jednostki z odpowiednimi dokumentami oraz weryfikacja realnej wartości tych składników. Sposoby i terminy przeprowadzenia inwentaryzacji oraz zasady jej udokumentowania i rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych wynikają z ustawy o rachunkowości i załączyły szczegółowo opisane w Instrukcji Inwentaryzacyjnej wprowadzonej odrębnym zarządzeniem kierownika jednostki.

Wynik finansowy ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie - Wynik finansowy, poprzez przeksięgowanie w końcu roku obrotowego obrotów (sald) kont wynikowych przychodów i kosztów. W jednostce występują obowiązkowe zmniejszenia zysku / zwiększenia straty wyniku finansowego z tytułu nadwyżki środków obrotowych - środków pozostających na koniec roku na wydzielonym rachunku dochodów jednostek prowadzących działalność oświatową. Wynik finansowy netto odpowiada końcowemu saldu konta.

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty Wola m.st. Warszawy
Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony
31 grudnia 2019r.

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Na wynik finansowy zgodnie z rachunkiem zysków i strat składają się: zysk/strata z działalności podstawowej stanowiący różnicę pomiędzy przychodami netto z podstawowej działalności operacyjnej i kosztami działalności operacyjnej, zysk/strata z działalności operacyjnej stanowiące różnicę pomiędzy zyskiem z działalności podstawowej oraz różnicą z pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, zysk/strata brutto stanowiące różnicę pomiędzy zyskiem z działalności operacyjnej oraz różnicą z przychodów i kosztów finansowych oraz zysk/strata netto stanowiące różnicę pomiędzy zyskiem/stratą brutto i pozostałymi obowiązkowymi zmniejszeniami zysku /zwiększeniami straty.

Ustalenie wyniku finansowego jednostki następuje poprzez przeksięgowanie :

Na stronę Wn konta Wynik finansowy: sumy poniesionych kosztów operacyjnych w korespondencji z kontami zespołu 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie, zmniejszeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku w korespondencji z kontem - Rozliczenie kosztów, przeksięgowanie kosztów finansowych i pozostałych kosztów operacyjnych, w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7, przeksięgowanie obowiązkowych rozliczeń z budżetem obciążających wynik finansowy.

Na stronę Ma konta Wynik finansowy: ujmuje się przeksięgowanie uzyskanych przychodów ze sprzedaży produktów lub usług, przeksięgowanie sumy uzyskanych przychodów finansowych i pozostałych przychodów operacyjnych w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7, zwiększeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w korespondencji z kontem Rozliczenie kosztów, przeksięgowanie przychodów finansowych i pozostałych przychodów operacyjnych, w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7, przychodów z tytułu dochodów budżetowych, oraz dotacji otrzymanych na finansowanie działalności podstawowej, przeksięgowanie straty bilansowej w następnym roku z kontem Fundusz jednostki.

Saldo konta Wynik finansowy na koniec roku obrotowego wyraża wynik finansowy jednostki: saldo Wn – stratę netto, saldo Ma – zysk netto. Saldo konta Wynik finansowy jest przenoszone w roku następnym, na konto Fundusz jednostki. Przeksięgowania wyniku finansowego za rok ubiegły dokonuje się pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego przez Radę m.st. Warszawy.

KIEROWNIK
Wydziału Księgowości

Bożena Bartosińska

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Monika Karpińska

Dzielnicowe Biuro Finansów Oświaty
Wola m. st. Warszawy

Dłafka